A°. 1835. N°. 4.

ZONDAG DEN 11den JANUARIJ.

SURINAAMSCHE COURANT.

PARAMARIBO.

Gouvernements Secretarij.

Den 10 *Januarij* 1835.

Alzoo de navolgende personen zich bij rekeste aan den Gouverneur Generaal hebben geadresseerd, met verzoek om *Brieven van Manumissie*, voor de na te meldene Slaven, te weten:

Van J. J. DE MESQUITA en L. A. DE MESQUITA qq., Boedel ISAK D'ABRAHAM BUENO DE MESQUITA, voor de Slavin *Betti*; gemelden Boedel in eigendom aankomende.

Van WILHELMINA van JOHANNA DE MEZA, voor den Slaaf *Toontje*; haar in eigendom aankomende.

Van FREDRIK WILLEM VAN HEIJST, als Straatvoogd over- en voor de Slavin *Frederica*.

Van ALBERTUS van VAN DE VIJVER, voor den Slaaf *Michel*, hem in eigendom aankomende.

Van MIMI van GOEDENSTEDE, voor de Slavin *Leentje*; haar in eigendom aankomende.

Van JACOB ANTONIE KROSS, voor de Slavin *Santje*, hem in eigendom aankomende.

Van M. C. VLIER en C. J. A. VLIER, als Erfgenamen van wijle JOHANNA WILHELMINA VLIER, voor de Slavin *Johanna Charlotta*; gemelde wijle J. W. VLIER in eigendom aankomende.

Van JOHANNES SWIFP, voor den Slaaf *Coctjo*, hem in eigendom aankomende.

Van MARGARETHA PETRONELLA KEUN qq., Boedel HERTZBERGEN, voor den Slaaf *Christiaan Mauritz Hertsbergen*; gemelden Boedel in eigendom aankomende.

Van CHARLES ANTOINE ROMAN, voor de Slaven *Lawie* en *Cornelis*; hem in eigendom aankomende.

Van PIETER ZEEGELAAR, als Straatvoogd over- en voor den Slaaf *Zondag*.

Van H. A. BUHK en C. BARENDS qq., Boedel D. GEZELSCHAP, voor de Slavin *Maria*; gemelden Boedel in eigendom aankomende.

Zoo is het, dat de Gouverneur Generaal goedgevonden heeft, alvorens hierop te disponeren, op te roepen alle de genen, welke vermeenen mogten eenige redenen te hebben, zich hiertegen te verzetten, om binnen den tijd van *drie* weken na de dagteekening dezer, van hun vermeend regt of pretentie ter Gouvernements Secretarij aanteekening te doen; zullen, na verloop van dien tijd, de verzochte *Brieven van Manumissie* verleend worden.

De Gouvernements Secretaris,
G. A. VAN DER MEE.

SCHEEPS-TIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN.

Den 7den dezer, het Nd. Am. Schip *Leader*, Kapt. S. Swift, laatst komende van Antwerpen.

Idem, de Nd. Am. Brik *Argile*, Kapt. M. A. Parson, van Boston.

Idem, de Nederlandsche Schoener *Baron van Heeckeren*, Kapt. P. L. DE HASETH, van Curaçao; hebbende 19 dagen reis; Passagiers: G. Finchj, den Neger George, aankomende den Heer de Veer en de Negerkinderen Siebe en Martes, aankomende den Heer N. Koljer.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

WEST-INDIËN.

CURAÇAO, 29 *November* 1834. Met de aankomst van vaartuigen, in deze week, van Maracaibo, is hier de tijding aangebragt, van eene omwenteling, welke, onlangs in die stad heeft plaats gehad. — Gelijk wij vernemen, hebben de [illegible], den Gouverneur en [illegible] ambtenaren van derzelver posten [illegible] en op San Carlos, eene vesting [illegible] de Bar, doen opsluiten, den kolonel [illegible] tot Gouverneur en andere ambtenaren [illegible] aangesteld, en aan het hooge gouvernement te Caracas van het gebeurde kennis gegeven.

Het is opmerkelijk [illegible] de berigtgevers schijnen slecht onderrigt te zijn ten opzigte der oorzaken van [illegible] omwenteling. De meesten schijnen onkundig er van te weten; anderen vermenen [illegible], die omwenteling haren oorsprong heeft uit de ontevredenheid der inwoners over de zware inkomsten der hooge ambtenaren, die hun leven in ledigheid en met dobbelspel doorbrengen, terwijl zij zware lasten moeten opbrengen om hen te onderhouden. Het is dus niet de afscheiding van Venezuela, gelijk men aanvankelijk verhaald heeft, welke de omwenteling heeft te weeg gebragt; derhalve kan men verwachten dat het gebeurde van geen erg gevolg zal zijn.

Het is echter het grootste belang van Maracaybo met Nieuw Grenada vereenigd te zijn. Zoo lang deze provincie van dien staat gescheiden blijft, zijn alle uitwegen voor haren handel gesloten en zij moet meer en meer tot eene niets beduidende plaats vervallen. Het is dus wel waarschijnlijk dat het grootste gedeelte derzelver inwoners naar eene vereeniging met Nieuw Grenada verlangen. (*Curaç. Courant.*)

NEDERLANDEN.

BREDA, 14 *November*. De revolutionnaire bladen in Frankrijk en Belgie blijven nog dagelijks zich beijveren, om alles, wat Polen betreft, en vooral de handelingen van Keizer *Nicolaas* jegens de Polen, in een ongunstig en hatelijk daglicht te stellen. De *Courrier Belge* overtreft ten deze in hatelijkheid alle zijne Fransche confrères, en bijna geen nommer van dat blad komt er in het licht, waarin, op de eerste kolom, geene zoogenaamde *particuliere poolsche correspondentie* is opgenomen, waarin de waarheid met opzet verdraaid en het lot der Polen als ondragelijk wordt afgeschetst. Bij elk nieuw en sprekend bewijs van de genade des Keizers jegens zijne poolsche onderdanen, neemt ook de haat, welke de bovenbedoelde bladen den Keizer toedragen, evenredig toe, zoodat het wel buiten eenigen twijfel moet gesteld worden, dat de toenemende rust in dat land aan de Belgische en Fransche onruststokers niet een doorn in het oog is. Hunne magtelooze woede openbaart zich dan in hatelijke voorstellingen, waarmede zij voorzeker de oogen willen verblinden van dezulken, die nog vertrouwen koesteren in de taal en grondstellingen van het hedendaagsch liberalismus; en dit aantal is helaas nog talrijk. De hoop op eenen eindelijken goeden uitslag hunner heilloose plannen met Duitschland rust geheel op het revolutionnaire Polen. Het meer en meer hersenschimmige dier hoop zoeken zij dan zoo lang mogelijk te bedekken, met behulp van logen en bedrog, de voornaamste bondgenooten dier partij.

— Wij hebben onlangs gemeld, dat de Engelsche ingenieur *Deane* eerstdaags middelen zou in het werk stellen, om de in het gezonken schip *Royal George* zich bevindende, kostbare voorwerpen uit het wrak naar boven te brengen. Thans zegt de *Hampshire Telegraph*, dat genoemde heer in de laatste week van October reeds twee koperen stukken geschut heeft opgewonden; elk derzelve weegt ruim 52 centenaars; het zijn 32 ponders, die met veel ornamentwerk voorzien en onder de regering van *George II.* gegoten zijn. Het eene draagt het jaarmerk 1748 en het ander 1750. Zij hebben ieder de lengte van 10 voet 6 duim, en zijn even onbeschadigd alsof zij uit de gieterij kwamen. Het gelukken van deze eerste poging verschaft den heer *Deane* eene belooning van ruim 400 pond sterling. (*Bred. Courant.*)

ADVERTISSEMENTEN.

De *Koloniale Ontvanger* en *Betaalmeester* verwittigd bij deze de daarbij belanghebbende, dat de *Declaratoiren* voor de houders van Plaizier-Paarden en Rijtuigen; welke kosteloos ten zijnen kantore verkrijgbaar zijn, aldaar voor of uiterlijk op den *laatste* dezer maand, behoorlijk ingevuld, zullen moeten ingeleverd worden.

Paramaribo den 9 *January* 1835.

De Ontvanger en Betaalmeester voornl.,
WESENHAGEN.

(1904) *TRANSPORTEN.*

Den 30 December 1834. J. B. LEDUC nom. ux., aan ELISABETH HENRIETTA WONING, voor hare minderjarige kinderen, van het Huis en Erf aan de groote *Hof Straat*, bekend onder La. B. No. 10[illegible].

Idem. ELISABETH HENRIETTA WONING, voor hare minderjarige kinderen, aan J. B. LEDUC nom. ux., van het Huis en Erf aan de *Noorder-* of *korte Kerk Straat*, La. B. No. 175.

Den 5den Januarij 1835. ESTHER FINSIJ geb. NOBLE geadsisteerd met haren Echtgenoot, aan SOESMAN & DE LEON, van een Erf en daarop staande Gebouwen, aan de *Watermolen Straat*, La. B. No. 21.

Idem. Exploicteur bij het Geregtshof, aan J. C. MULLER Az., voor deszelfs Echtgenoote JACOBA PETRONELLA VAN DER ZIEL, van het Huis en Erf aan de *Wageweg Straat*, La. D. No. 107; aangekomen hebbende JAN MATHORNE.

Idem. Dezelve als voren, aan FRANÇOIS MAZER, van een Huis en Erf, aan de *Weide Straat*, La. D. No. 251; aangekomen hebbende REGINA HENRIETTA BEUDEKER.

Den 6den. J. E. VAN HERWERDEN, aan H. VAN BORCHAREN, van het Huis en Erf, op de hoek van de *Wageweg-* en *Rust en Vrede Straten*, La. D. No. 96.

Idem. L. THIJM gewezene Vendumeester, aan M. J. GERDEBLEN qq., Boedel ACOEBA van GERHOLT, van een Huis en Erf en daarop staande Gebouwen, aan de *Drambranders Gracht*, La. D. No 87f; aangekomen hebbende wijlen BOSSEM van CORDOVA.

Den 9den. M. A. KEIJSER Vendumeester, aan G. J. FARWELL qq., JOHN BENT, van de Plantaadje *Klein Lunenburg*, gelegen aan het gedolven kanaal van de *Warappar Kreek*, tusschen de Plantaadjes *Jacobusdaal* en *Fredriksburg*, met de daaraan verbondene Slaven.

Idem. H. A. BUHK, aan PHILIP HEILBRON, van het Huis en Erf, aan de *Keizer Straat*, La. D. No. 162.

Paramaribo den 9 *Januarij* 1835.

WENTHOLT,
Fung. Griffier.

GETROUWD:

A. COSIJN,

Schrijver en Viktualijmeester 3e. klasse

EN

J. L. MULLER.

Curaçao 19 *November* 1834. (18)

De ondergeteekende in de aanstaande maand deze Kolonie zullende verlaten, roept bij deze op alle de genen die deugdelijke vorderingen tegen HEM, — Gebrs. REIJNS, — of E. REIJNS hebben, betaling te komen ontvangen; — en verzoekt tevens alle de genen die verschuldigd zijn, hunne pretentien te willen voldoen; daar hij stellig voornemens is nog vóór zijn vertrek, alle openstaande zaken ter vervolging over te geven. (3384)

Paramaribo den 11 *Januarij* 1835.

C. REIJNS.

[In de Nieuwe Amsterdamsche Courant en Algemeen Handelsblad van den 4den October 1834, lezen wij het volgende:]

Wij meenen onzen Lezers geene ondienst te bewijzen door hun den hoofdinhoud mede te deelen van de acte van beschuldiging, opgemaakt tegen Albertus de Brabander *en* Isabella de Brabander, *beide 36 jaren oud, en te Westdorpe in Zeeland woonachtig geweest, terwijl zij zich thans in de gevangenis te Middelburg bevinden. De beschuldigden zijn tweelingen, die sedert tien jaren met elkander in bloedschande geleefd hebben, uit welke onnatuurlijke gemeenschap vier kinderen geboren waren, die echter alle weinige dagen na de geboorte overleden zijn: Deze omstandigheid deed bij den dood van het laatste kind een hevig vermoeden tegen de ouders ontstaan en noopte den Burgemeester der Gemeente om onderzoek te doen naar de oorzaak des doods van dit kind. Het gevolg van dit onderzoek was, dat* Albertus en Isabella de Brabander *in staat van beschuldiging gesteld werden ter zake van Kindermoord, en gerenvoyeerd naar het Hof van Assises te Middelburg, alwaar zij binnen kort zullen te regt staan.*

ACTE *van beschuldiging tegen* ALBERTUS DE BRABANDER *en* ISABELLA DE BRABANDER.

De Procureur Generaal bij het Hoog Geregtshof te 's Gravenhage, geeft te kennen, enz.

Dat uit de intructie dezer procedure resulteert:

Dat de tweede beschuldigde op den zevenden September des vorigen jaars, ten huize van haren broeder, den eersten beschuldigden, te Westdorp, voorspoedig bevallen is van een kind van het vrouwelijk geslacht, en zulks in tegenwoordigheid van Martha Cornelia Roelands, huisvrouw van Johannes Crane, en Dorothea Claeys, huisvrouw van Johannes Calle, en Theresia Aerts, weduwe van Pieter de Waal.

[Volgt eene beschrijving der verlossing, waaruit blijkt dat dezelve allervoorspoedigst is geweest, en dat het kind bij de geboorte geenerlei letsel of kneuzing heeft bekomen en volkomen gezond was.]

Dat dit kindje vervolgens des daags is opgepast door Dorothea Claeys, welke het echter des avonds naast de moeder in bed legde om zelve te huis te gaan slapen, en wijders dagelijks bezocht en bezien is door Martha Cornelia Roelands.

Dat hetzelve eerst den elfden September gedoopt is, doordien de eerste beschuldigde hetzelve niet ten doop wilde brengen, en de Pastoor der Gemeente weigerde hetzelve den doop te bedienen anders dan in tegenwoordigheid van een der beide beschuldigden, op welken dag de tweede beschuldigde echter zich welvarend genoeg bevond om zich naar de kerk te begeven, en dan ook bij de bediening des doops tegenwoordig geweest is.

Dat dit kind, volgens de depositie van Dorothea Claeys, tot op den dertienden September des avonds, voortdurend volkomen wel is geweest en alleen maar wat kreunde en reutelde, doch niet meerder dan gewoonlijk bij kinderen in de eerste levensdagen plaats heeft, door de hen belemmerende slijm of andere stoffen.

Dat Martha Cornelia Roelands echter den dag na de geboorte van dit kind, en vervolgens meermalen, opmerkte dat hetzelve niet altijd even goed wilde zuigen, en dat de huid soms buitengemeen heet was en vaak blaauwachtig van kleur werd, zoo aan de handen als in het gezigt.

Dat Dorothea Claeys, des morgens van den veertienden September, omstreeks vier ure, door de eerste beschuldigde uit hare woning geroepen werd om dadelijk bij het kindje te komen, hetwelk stervende, ja welligt reeds dood was, aan welk verzoek voldoende, en ten vijf ure ten huize der beschuldigde komende, vond zij de tweede beschuldigde schrijende en vernam van haar, dat het kindje reeds een half uur geleden overleden was.

Dat Dorothea Claeys, het kind alstoen nog in het bed naast de tweede beschuldigde vindende, het opgenomen en voor het vuur ontkleed heeft, en daarbij opmerkte dat het nog geheel warm was en de natuurlijke kleur had, en dat alles wijders aan hetzelve gedaan was, even als zij het den vorigen avond, te bedde had gelegd. Terwijl de tweede beschuldigde toen zij haar op den bijzonderen graad van warmte van dit lijkje opmerkzaam maakte, zeide: »Kijk eens mij dunkt »dat het al blaauw wordt, het is even als mijne andere kinderen aan het vuur gestorven." en later: »het zal spoedig blaauw worden, mijne »kinderen sterven altijd aan dezelfde kwaal."

Dat het lijkje ten tien ure des morgens van dien zelfden dag door Dorothea Claeys andermaal nagezien zijnde, door haar bevonden werd, met uitzondering van het gezigtje, genoegzaam geheel blaauw te zijn, in welken staat het naar hare depositie voorts gebleken is, tot zij het den zestienden September daaraanvolgende, in tegenwoordigheid van den Heel- en Vroedmeester Willem de Oud, andermaal heeft ontkleed.

Dat de tweede beschuldigde thans voor de vierde maal, weinige dagen na deszelfs geboorte een kind verliezende, bij haar in onecht verwekt, en van alle welke kinderen, de eerste beschuldigde, ofschoon broeder van de tweede beschuldigde, bij publiek gerucht voor vader gehouden werd, de Burgemeester der gemeente Westdorpe vermeend heeft naar de oorzaak van het spoedig en onverwacht overlijden van het laatstgenoemd kind onderzoek te moeten doen en tot dat einde den zestienden September, ten huize van de beschuldigden, is gekomen, onder anderen geadsisteerd door voornoemden Willem de Oud, Stads Heel- en Vroedmeester te Sas van Gend.

Dat het lijkje aan dezen deskundige vertoond zijnde, door denzelven, na gedaan uitwendig onderzoek, is verklaard, dat hetzelve een ronden band heeft gehad om den hals, welke in den nek is overkruisd en aldaar toegesnoerd, door welke toesnoering de huid boven en onder den band sterk was opgezet, en dat deze band den dood van het kind vermoedelijk heeft veroorzaakt.

Dat het lijkje wijders dien zelfden dag geschouwd is door Jacobus Janssen, Medicinae Chirurgae en Artis Obstetricae Doctor te Axel, en Joost Roelofsz. Jr., Officier van Gezondheid der tweede klasse, bij het eerste bataljon eerste afdeeling Mobiele Schutterij van Overijssel, te Axel gecantonneerd, en door hen al dadelijk bevonden is te zijn het lijkje van een voldragen en welgeschapen kind, geenerlei organisch gebrek bezittende en in allen deele gezond en wel geconstrueerd.

Dat uit de verdere schouwing resulteerde, dat het lijkje eene livide kleur aantoonde zonder eenige uitwendige gebreken, alleen dat om den hals een ronde kring was, ter breedte van drie à vier lijnen, zoo het scheen eene indrukking, bewerkstelligd door een snoer of koord, welke kring wit was, terwijl boven en onder dezelve de huid blaauwachtig rood was, gelijkende naar de livide kleur, welke de geheele oppervlakte van het ligchaam voordeed. Dat deze indrukking aan den hals ook zigtbaar was aan de kraakbeenen des strottenhoofds, nadat de huid aan den hals was geopend, en mede de uitwerking scheen te zijn van de toesnoering van den hals.

[Volgt eene verdere beschrijving van den toestand van het lijkje, uit het schouwrapport ontleend, waaruit blijkt, dat het hoofd inwendig, en vooral de hersenen met buitengevaat bloed bedekt waren; dat de longen, de lever, de vena cava mede geheel met bloed vervuld waren, terwijl daarentegen het hart geheel ledig werd bevonden.]

Dat eindelijk de geheele uit- en inwendige hoedanigheid van het lijk zonder het minste organisch gebrek bleek te zijn, waaruit eene abnormale werking van het organismus en daaruit eenige oorzaak van eenen spoedigen dood zoude kunnen afgeleid worden.

Dat deze beide deskundigen uit al het voorzegde, en in het visum repertum breeder omschreven, geene andere oorzaak van den zoo spoedigen als onverwachten dood van het dikwijls gemeld kindje hebben kunnen opgeven, dan eene hevige apoplexie, welke uit eene mechanische drukking der hals-bloedvaten hare waarschijnlijke oorzaak heeft ontleend.

Dat de Vrederegter van het kanton Axel, ten gevolge van gemeld visum repertum, in het huis der beschuldigden op den negentienden September onderzoek gedaan heeft naar het werktuig, koord of band, waarmede de dood des kinds veroorzaakt kon te zijn, en dat alstoen werkelijk door dien Ambtenaar aan een spijker in een der balken zijn gevonden twee einden ijzerdraad, het eene opgerold en ontwerkt, doch het ander blijkbaar zeer kort geleden met een scherp werktuig afgesneden of gekapt, en door middel van een aan het tegenovergestelde einde vervaardigd oog, door hetwelk het ander einde gestoken was, tot eenen strop gevormd.

Dat deze strop vertoond zijnde aan Jacobus Janssen en Joost Roelofsz Jr., door hen verklaard is te vermeenen dat dit werktuig zeer geschikt is om de aan den hals van het lijkje gevondene kring en indrukking van de kraakbeenen des strottenhoofds daar te stellen, alsmede dat de waargenomene meerdere breedte van dien kring in den nek vermoedelijk door het oog van den strop veroorzaakt is geworden.

Dat het visum repertum zoowel als het verhoor van Martha Cornelia Roelands aan het oordeel der plaatselijke Kommissie van Geneeskundig Toevoorzigt te Goes zijnde onderworpen, ten einde dezelve er eene schriftelijke conclusie op zoude geven, door dezelve verklaard is, dat het kind aan een langzaam verloop van apoplexie is overleden, en dat er aanleiding is om te vermoeden, dat dit verloop van apoplexie door eene mechanische drukking op de halsvaten bij herhaling is ontstaan, welke drukking reeds vroeg na de geboorte moet hebben plaats gehad, als wanneer het kind zich na de verwijdering der drukking telkens heeft herhaald tot dat hetzelve eindelijk aan de gevolgen dier drukking is overleden.

Dat de beide beschuldigden in hunne verhooren erkennen sedert tien jaren in bloedschande te hebben geleefd en in dien tijd vier kinderen verwekt te hebben, waaronder het kind van het vrouwelijk geslacht, waarvan de tweede beschuldigde den zevenden September des vorigen jaars is bevallen, alle welke kinderen telkens binnen de negen dagen na hunne geboorte zijn overleden.

Dat de beschuldigden beide erkennen, dat na het vertrek van Dorothea Claeys, in den avond van den dertienden September tot hare terugkomst in den vroegen morgen van den veertienden September niemand bij hen in huis is geweest.

Dat de beide beschuldigden eindelijk erkennen, dat het kind van den dag na de geboorte af, nu en dan blaauw geworden, doch bij herhaling hersteld is.

Dat de beschuldigden het oneens zijn, of het kind bij de komst van Dorothea Claeys, des morgens van den veertienden September, nog leefde.

Dat de beide beschuldigden ontkennen dat het kind gezond ter wereld is gekomen, en ofschoon zij niet ontkennen kunnen, dat hetzelve eenen onnatuurlijken dood heeft gehad, echter beide beweren aan de mechanische drukking der halsbloedvaten of verwonding van het kind onschuldig te zijn.

Dat de tweede beschuldigde eindelijk ontkent aan het gevondene ijzerdraad eenige kennis te hebben en de eerste beschuldigde beweert hetzelve te Sas van Gend gekocht te hebben om er zijne varkens mede te ringen.

En worden Albertus de Brabander en Isabella de Brabander mitsdien door den Procureur-Generaal beschuldigd van *Kindermoord.*

Gedaan in het Parket van het Hoog Geregtshof te *'s Gravenhage*, den 13den Junij 1834.

Te PARAMARIBO, bij J. J. ENGELBRECHT.